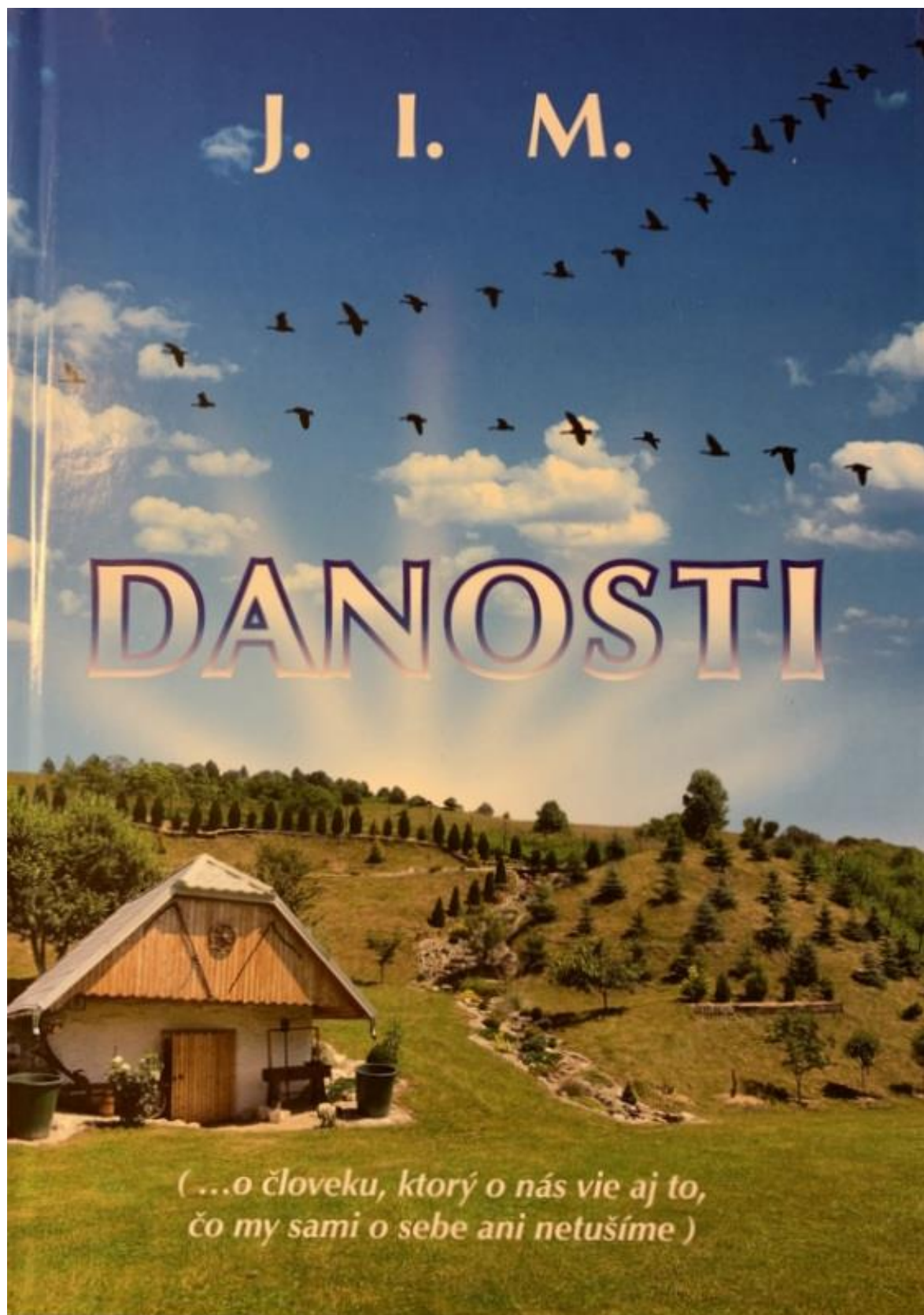
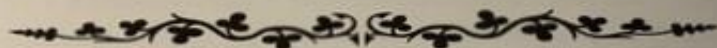

J. I. M.

DANOSTI

*(...o človeku, ktorý o nás vie aj to,
čo my sami o sebe ani netušíme)*

Vydané nákladom vlastným, bez jazykovej úpravy.
November 2014

Počet výtlačkov: 700

Tlač: PRINTON s.r.o., Školská 668, 093 02 Vranov nad Topľou, www.printon.sk

Predná časť obalu publikácie: Časti záhrady autora publikácie – (návraty)

Fotografie: Autor publikácie.

ISBN 978-80-971786-2-8

9 788097 178628

Autor: Ivan Maturkanič. Rusin, žijúci na Východnom Slovensku, píšuci v Slovenskom jazyku pod pseudonymom „J. I. M.“. Povoláním právnik špecializujúci sa na právo upravujúce vzťahy spojené s pôdou a všetkým čo s ňou súvisí. Milovník prírody, hlbajúci nad zákonitosťami prírodných javov a poslaním človeka v lone prírody. Jeho koníčkom je skúmanie schopnosti a rozdielnosti ľudí vidieť neviditeľné a poznávať navonok nepoznatelné. Je zástancom pozitívneho chápania sveta, vyznávajúci zákonitosti prírodných javov a tradičné hodnoty ľudskej spoločnosti. Táto kniha je jeho knižnou prvotinou, ktorú napísal v relatívne krátkom čase s cieľom prezentácie „danosti“ človeka a možnosti ich využitia v reálnom svete.

Vydavateľ

Obal knihy: Časti záhrady autora knihy.

Fotografie: Rastlinky na snímkach vypestoval a nasnímal autor knihy vo vlastnej záhrade.

O B S A H

Autor čitateľovi

Človek medzi ľuďmi

Človek hľadá pevný bod

Náhody existujú

Kto začal má polovicu hotovú

Aj cesty človeka k človeku začínajú prvými krokmi

Len pracovať nestačí

Bez poznania seba samého iných nespoznáš

Danosti, danosti...

O človeku vieme veľa, ale zďaleka nie všetko!

Aj by som hľadal šťastie,

keby som vedel ktorá cesta k nemu vedie...

Sám uprostred davu...

Človek v systéme

Rébus

Radíť iným, nemôže hocikto,

alebo

„Danosti a pán Ondrej“...

Pozitívne vlastnosti človeka

Danosti človeka sú nemenné

Odkiaľ sa berú?

Pestrá je paleta záujmov človeka

o seba samého a svojich blízkych,

zdravie, deti a rodičia, príbuzní,

spolužitie, exkurz o rodine, exkurz

o spolužití, práca

„Danosti“ c/a „Schopnosti“

Uveriť, či neuveriť?

Autor čitateľovi:

Vážený čitateľ,

keď si už nazrel do tejto nenápadnej knižočky, nezatváraj ju hneď naspäť, ale dovoľ, aby tvoje oči preskúmali obsah jednotlivých riadkov, aby sa tvoja myseľ, spolu s ich obsahom, vzniesla do tajomných sfér vedomia. Bud' bez obáv, milý čitateľ. Nebudem sa tu zaoberať vedeckými poznatkami ani filozofovať o zmyslu života. Nebudem ťa unúvať detailami ani rozdávať rozumy. Od toho mám d'aleko.

Napísanie tejto knižočky bolo podmienené stretnutím s človekom, ktorého schopnosti presahovali rámec môjho chápania a logického vysvetlenia, ním prezentovaných javov a schopnosti. Podnietil moju myseľ k zamysleniu sa nad tým, aké môžu byť a odkiaľ sa u človeka berú jeho schopnosti konať, čím sú podmienené a ovplyvňované. To, čo je v hovorovej reči bežne označované ako schopnosti človeka prezentoval ako „danosti“. A práve v ich zisťovaní spočívali jeho schopnosti.

Nech už to bolo čokoľvek, čo podnietilo moje myslenie a nasmerovalo moje konanie na napísanie tejto, svojim rozsahom krátkej publikácie, jedno je isté, nebola to len snaha prezentovať sa navonok. Ale posúď sám, nepodráždilo by Tvoje myslenie, keby o sebe niekto tvrdil, že je schopný vidieť a vedieť o Tebe a Tvojich blízkych aj to, čo je pred Tebou skryté, utajené, neviditeľné?

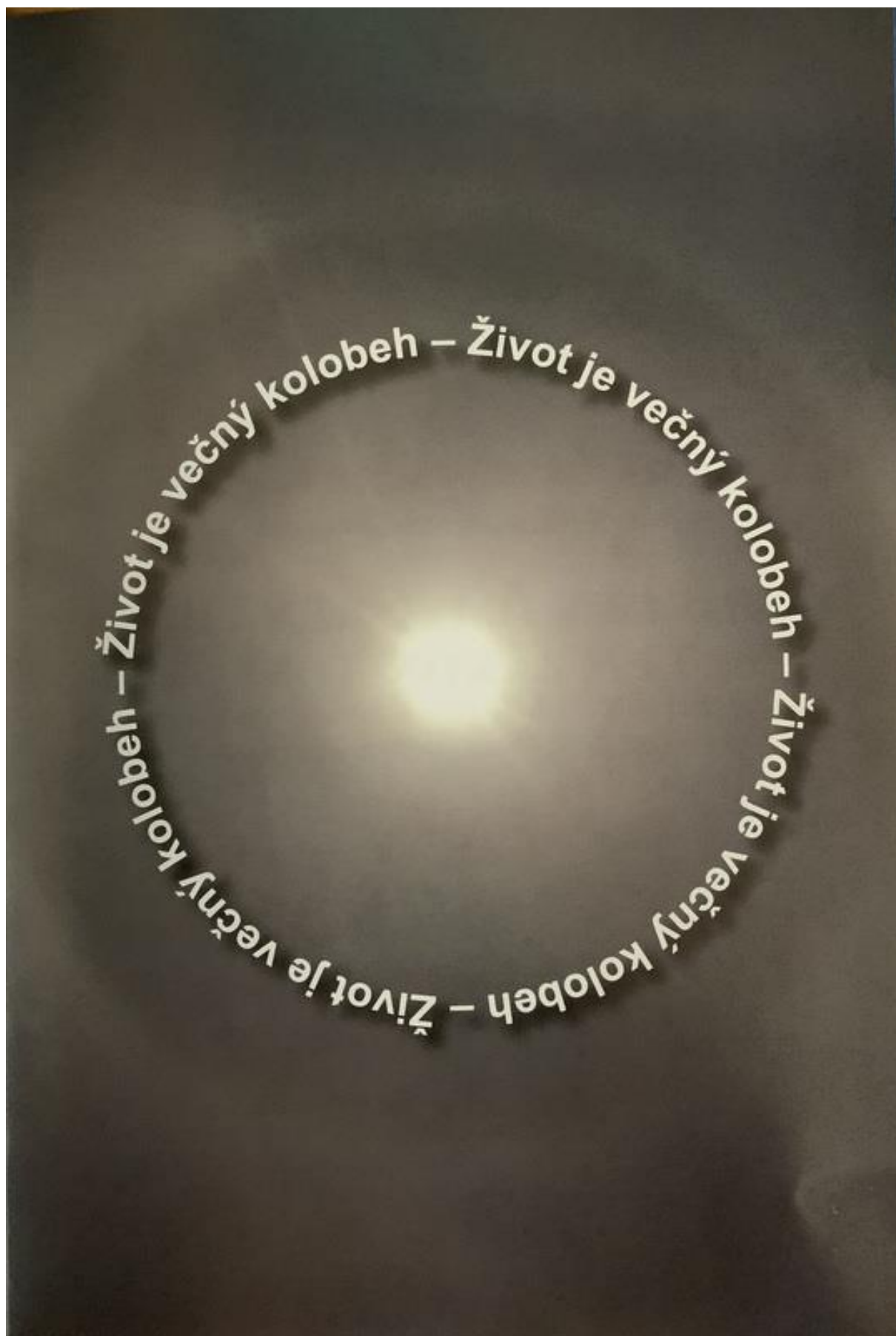
V čase nášho zoznámenia prezentoval svoje schopnosti tým, že: „vie človeka pozrieť“ a povedať o jeho zdraví, o jeho schopnostiach, o tom, čomu sa má v živote vyvarovať, aký má deň, mesiac, rok, z hľadiska jeho zdravia, schopnosti a osobného uplatnenia v práci aj v živote; vie každému vyhotoviť kalendár jeho nastávajúcich dní života s poukázaním na plusové, mínusové i neutrálne dni života, s cieľom upozorniť ho na dni, ktoré sú pre neho mínusovými dňami, v ktorých by nemal vykonávať žiadne dôležité rozhodnutia, a naopak mu určiť dni, ktoré sú pre neho plusové a priaznivé; vie každému poskytnúť informácie o jeho deťoch, na čo majú schopnosti, kam majú ísť študovať, čomu sa majú venovať, ako k ním má pristupovať pri ovplyvňovaní ich orientácie a ďalšie skutočnosti o rodine; vie človeku podať informáciu o jeho blízkych, priateľoch, známych, spolupracovníkoch, o ich vzťahu k Tebe, o ich schopnostiach, o ich charakterových vlastnostiach a ďalších skutočnostiach“.

Nuž prezrad', milý čitateľ: „nepodráždilo by to tvoju myseľ a nechcel by si sa dopátrať podstaty?

Tieto riadky môžu u každého čitateľa vyvolať rozporuplné až odmietavé myslenie, ktorého dôsledkom môže byť úkon odloženia tejto knižočky, bez jej prečítania. Je len na Tebe, vážený čitateľ, či budeš v čítaní pokračovať, alebo to vzdáš. Môžeš to považovať za „science fiction“, alebo za rozprávku, a knižočku odložiť. Pokračovať v čítaní by ťa mohla presvedčiť iba vlastná zvedavosť alebo aj moja poznámka o tom, že obsahom tohto skromného diela je nenásilnou formou a s ľahkým nadhľadom, prezentovať „danosti“ človeka v jeho prirodzenosti. Pri jej čítaní si môžeš skonfrontovať svoje poznatky o schopnostiach človeka a posúdiť reálne možnosti a schopnosti spoznať toho druhého. Môžeš so mnou na stránkach tejto knižočky viesť dialóg, alebo len tak sám pre seba meditovať nad prezentovanou tematikou. A popri tom budeš mať tú výhodu, že ja Ti nebudem môcť vyvrátiť Tvoje argumenty, ale žiaľ, ani potvrdiť pravdivosť Tvojich myšlienok. Môže to byť, na jednej strane výhoda, a na druhej strane úžasná nevýhoda. Záver, ktorý si urobíš, bude len a len výsledkom Tvojho myslenia.

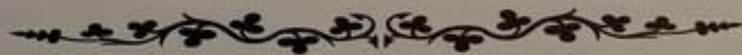
Nie každému je daná schopnosť pomáhať iným, ale každému je daná možnosť sa o to pokúsiť. Niekedy stačí slovko, aby človek pocítil pomoc a podporu iného.

Autor

**V PRÍRODE OMYL NENÁJDEŠ,
LEN ZÁKONITOSŤ**

Všetko důležité už bolo napísané,
preto píšem o tom menej dôležitom

Súhlasíť so mnou nemusíte,
postačí, keď sa zamyslíte!

Autor

„Presvedčenie o pravde vyvráti len dôkaz“.

Súc sám nerovný,
do nerovnakých pomerov
sa rodí,
uznávaný, či zaznávaný,
bol, a je tu, medzi nami,
od nás sa líši „danosťami“,
človek

Človek medzi ľuďmi.

Počas svojho života príde človek do styku z mnohými ľuďmi. Väčšina z nich sa len tak, akoby „mihne“ našim životom, prejde povedľa nás, alebo kráča zarovno s nami bez toho, aby sme si ich prítomnosť nejako zvlášť uvedomovali. Iní zas, doslova nezmazateľným spôsobom ovplyvnia naše pozemské bytie. Vyryjú v našom živote brázd, ktorá nikdy nezarastie. Mám na mysli tzv. „cudzie“, nie „svojich blízkych“. Naši blízky s nami žijú, a tak si ich pôsobenie na nás skoro ani neuvedomujeme. Berieme ich ako „samozrejmú“

Aj do môjho života vstúpil človek, ktorý svojimi schopnosťami, čiastočne ovplyvnil moje myslenie a následné konanie.

Je len na škodu veci a mínus pre mňa, že som ho spoznal tak neskoro. Mohol som sa za jeho výdatnej pomoci vyhnúť niektorým prekážkam, ktoré zmenili moje smerovanie. Mohol som mať pokojnejší život, vyhnúť sa niektorým nepoctivým ľuďom a zmierniť tempo vlastného života, aj života mojej rodiny.

Človek sa v istých chvíľach nevyhne určitej zakuklenosti spôsobovanej jeho egom, ktoré ho presviedča o jeho neomylnosti a správnosti smerovania. Niekedy ozaj stačí, len aby vám niekto, komu veríte povedal, že váš názor je príliš subjektívny, že je úzkoprsý a na míle vzdialený od reality.

Na druhej strane má prenasleduje myšlienka opakovaná niektorými „múdrymi“ ľuďmi, že „všetko je predurčené!“. Tak, ako by mohli rady tohto človeka ovplyvniť môj život? Neverím v zázraky týkajúce sa ľudského konania ani v „nadprirodzené“ schopnosti človeka. Ale verím, že existujú ľudia z mimoriadnymi schopnosťami. Ľudia z čímsi, čo im bolo dané do vienka, čo tvorí základ ich schopnosti.

Keď je raz všetko určené, tak aké rady pre zmenu správania sa počas života? Podľa tejto zásady, by som sa mal správať len tak, ako je to vopred určené, a nie inak!. Chýbal by tu prejav vlastnej vôle na základe vlastného rozumu a vlastného vedomia, aj svedomia.

Verím, že každému človeku bolo určené jeho miesto v živote. Veriaci, či neveriaci, každý sa musí zmieriť s tým, že v jeho blízkosti, ba i v ňom samom jestvuje moc (moira), ktorej je všetko, i konanie človeka, podriadené. Stoici tomu hovorili, že je to tajomná moc riadiaca všetko dianie, aj dejiny ľudstva, a že túto moc nemožno ovplyvniť vôľou ani konaním človeka. Kresťania veria, že je to „Božia vôľa“. V iných vierovyznaniach sa veriaci obracajú k rôznym božstvám a symbolom predstavujúcim neznámu, človekom neovládateľnú silu, ovplyvňujúcu život človeka. Často je táto sila ovplyvňujúca život človeka

nazývaná „osudom“. Všetci sú však zajedno v tom, že sú to sily, ktorých vplyvu na život človeka, sám človek, svojím myslením a konaním, nemôže zabrániť.

Život je ako jedna veľká divadelná scéna s „hercami“ rôznych rolí. Od ozajstnej divadelnej scény sa líši v tom najpodstatnejšom, v postavení jednotlivých účastníkov scény. Kým role na javisku skutočného divadla sú dané autorom hry a usmernené režisérom, tak životné role na scéne zvanej „život“ sú „dané“ a protagonisti sa jednotlivé role nemusia učiť. Sú im „dané“, bez ohľadu na ich želania a potreby. Mnohí očakávajú od života viac, než im život dáva. „Zázraky do troch dní a nemožné veci na počkanie!“, to by bral každý. Ale nič také nejestvuje. Jestvujú len schopnosti človeka meniť život k lepšiemu prostredníctvom svojich „daností“. Človek je ozajstným človekom len vtedy, keď svoje „danosti“ a schopnosti využíva aj v prospech ostatných ľudí.

Každý človek chce prežiť život s veľkým „Ž“. Ale, aký to vlastne má byť ten život s veľkým „Ž“? Čo má byť jeho obsahom, či náplňou? Krása? Šťastie? Spokojnosť? Bohatstvo? Moc? Alebo je obsahom pojmu „život človeka“ jeho starostlivosť o vlastné telo, ako živý organizmus?

Existuje mnoho teórií a koncepcií života, ale ani jedna nevystihuje všetky črty života. Definovať život je neľahký problém, aj keď sme všetci presvedčení že vieme, čo slovo „život“ znamená. Skôr sa dopátrame definície „živého organizmu“ než definície pojmu „život“. A tak nám neostáva nič iné len žiť život bez toho, aby sme poznali jeho definíciu alebo namiesto definície prijať „za svoju“ myšlienku, že „život človeka je zázrak“.

Ale poznáme priority, ktoré musíme dodržiavať ak chceme prežiť.

Prvou a základnou prioritou je ochrana vlastného tela, ako živého organizmu schopného reagovať na podnety, byť partnerom pri rozmnožovaní, brániť sa pred poškodením, regenerovať svoje sily, uchovávať teplotu a plniť funkcie pre zachovanie života. A pre plnenie funkcií tela v určitom prostredí a určitých podmienkach sú nevyhnutné určité „danosti“, ktoré potrebuje mať každý človek ako základ existencie v prírode a spoločenstve.

Verím v „danosti“ človeka a viem o nich. Viem, že nie každý môže byť dobrý vo všetkom. Ale v jednom môže byť dobrý určite. Môže pomáhať iným! Rozsah jeho pomoci závisí od „daností“ a schopnosti, ktorými disponuje a od vlastného svedomia.

Mnohí z čitateľov si pri čítaní týchto riadkov pomyslia: „O čom to ten človek chce, v tejto hektickej dobe písať?“. V dobe ktorá má už skoro na všetko odpoveď, vedecké dôkazy a programy rozvoja. V dobe vesmírnych letov a až

neuveriteľných objavov. V takejto dobe sa zaoberať schopnosťami jediného človeka bez vedeckých dôkazov je prinajmenšom trúfalosť!

Zhluk takýchto tvrdení uznávam ako popis daného javu ale nie ako argument. Uznávam, že veda vnikla „veľmi hlboko“ a vzlietla „veľmi vysoko a ďaleko“, ale o človeku, o jeho „danostiach“, nevie skoro nič. Nevie určiť hranice jeho možnosti a schopnosti. Nevie určiť zdroj pohnútok jeho konania. Nevie ovplyvniť „danosti“ človeka a nesmeruje k objaveniu univerzálneho zdroja toho jediného, po čom človek v živote najviac túži -k objaveniu „zdroja šťastia“. Štáty skúmajú nárast hrubého produktu v hmotnom ponímaní, obklopujú človeka hmotnými statkami, ale vôbec ich nezaujíma, či je človek obklopený všetkými technickými a technologickými výdobytkami aj spokojný a šťastný. Naopak, ženú ho do nových a nových výdobytkov, nehládajúc na jeho spokojnosť a šťastie.

Je to aj doba v ktorej nik nemá na nič čas. Každý sa niekam náhli, po čomsi túži, zháňa, buduje, zhŕňa, túži po vesmírnych diaľavách ale zároveň v mene pokroku a akéhosi nezmyselného napredovania, ničí prírodu. Prírodu – jediný poklad, ktorý je potrebné, spolu s životom človeka chrániť. Súvzťažnosť týchto dvoch veličín je zrejmá. Ale je potrebné mať na pamäti, že: „Príroda bez človeka bude, ale človek bez prírody nie!“. Človeku je daná príroda, aby ju užíval a chránil, a nie zneužíval. Namiesto toho ju ničí a naruša jej zákony a zákonitosti. To, čo vznikalo milióny rokov, človek narušil za dve storočia. Vložil klin do súkolia prírodných zákonov.

Človek: „Prišiel na krátku návštevu, vzal si čo mohol a zvyšok zničil“.

Jeho základným problémom je, že „chce byť múdrejší, ako tí pred ním, múdrejší, ako tí vedľa neho, múdrejší ako príroda, a pritom nehládí ani na jedného z nich“.

Nedá mi, aby som na tomto mieste nespomenul sedliacku „múdrost“, ktorú vyslovil ešte v čase môjho detstva starý sused, ktorý k nám občas zašiel posediť, porozprávať sa a vyfajčiť mozoľnatými prstami ušúl'anú cigaretu. Sledujúc moje trápenie sa nad písaním do zošita, povedal čosi v tom zmysle, že: „Školy a všetka múdrosť je človeku len na škodu. Jedinou školou by mu mala byť príroda. A pokračoval v meditácii o tom, že človeku mal ostať len inštinkt. Zadovážil by si len toľko, aby prežil, a nemrhal by úsilím na hromadenie nepotrebných vecí“.

Vtedy som tomu nerozumel. Nechápal som, ako je možné učiť sa od prírody. Učil som sa v škole. Možno som sa mal učiť viac od prírody, ako od ľudí.

Človek tejto doby nahradzuje prírodné zákony a zákonitosti ľudskými výmyslami, v mene akéhosi pokroku a uspokojovania potrieb človeka. Nehľadí na ničenie prírody. Podrezáva si konár na ktorom sedí. Táto doba, namiesto človeka žijúceho v prírode a chrániaceho prírodu, vytvára „umelého človeka“ žijúceho v betónových džungliach, naprogramovaného na honbu za ziskom, umelým vytváraním pracovných príležitosti za účelom získavania hmotných produktov, hromadiaceho umelý odpad, ktorý systematicky ničí prírodu. Za takéhoto stavu nemôže byť márnym počinom písanie o človeku, ktorý poznal „danosti“ človeka, poznal prírodu a jej zákonitosti, rešpektoval ju, pomáhal ju chrániť a vedel, ale aj chcel ľuďom pomáhať.